

Jog-Kúria

Darák: folytatódik a jogegységesítő munka a Kúrián

Budapest, 2013. március 6., szerda (MTI) - Folytatódik a jogegységesítő munka, jövőre áttekintik a személyi jövedelemadóval (szja) kapcsolatos vagyonosodási vizsgálatokkal, az új munka törvénykönyvének (Mt.) hatálybalépésével, a rokkantellátással és a közigazgatási bíróságokkal kapcsolatos jogértelmezési kérdéseket a Kúrián - mondta Darák Péter, a legfelsőbb bírói fórum elnöke egy szerdai budapesti sajtóbeszélgetésen.

Darák Péter szerint a tavaly év elején kezdődött joggyakorlat-elemző munka igazolta az előzetes várakozásokat, a Kúria sokat tehet azért, hogy áttekinthetőbbek, egyértelműbbek és kiszámíthatóbbak legyenek a jogrendszer szabályai.

Ez év elején a jogászszakma képviselőivel, bírakkal és más jogalkalmazókkal, továbbá az egyetemi és tudományos szféra szakembereivel folytatott konzultációk alapján több mint félszáz javaslatból választották ki a vizsgálandó jogterületeket, kérdésköröket - tette hozzá.

Az egyik ilyen a vagyonosodási vizsgálatok, az szja megállapításával kapcsolatos becslési eljárások problémája, amelynek súlyát jelzi, hogy évente 4,3 millió bevallás készül, több ezer vagyonosodási vizsgálat indul, és a befizetett szja a GDP 5 százalékát teszi ki.

Az elmúlt fél évtized tapasztalatai alapján sok a kérdés például a bizonyítási teherrel kapcsolatban, azaz arról, hogy kinek mit kell bizonyítania egy ilyen eljárásban - mondta az elnök.

Egy másik, széles társadalmi csoportokat érintő problémakör az új Mt. hatálybalépéséhez kapcsolódik, ahol felvetődnek például a keresetindítás határidejével, a munkáltatói kártérítéssel, a rendes és rendkívüli felmondással, a munkavállalók egyéni és kollektív véleménynyilvánításával és a rokkantsági ellátással kapcsolatos kérdések - mondta Darák Péter.

A Kúria egy másik munkacsoportja vizsgálja idén a közigazgatási bíróságok esetlegességeivel, az indokolatlan ágazati eltérésekkel, a bíróság összegének mérlegeléssel történő megállapításával kapcsolatos kérdéseket, valamint a kiszámíthatóság követelményének érvényesülését.

A nagy anyagi jogi kódexek, a büntető és a polgári törvénykönyv elfogadása után napirendre került a két nagy eljárási kódex, a büntető és a polgári perrendtartás újraalkotása is, ami várhatóan többéves feladat lesz. Ezzel kapcsolatban Darák Péter kiemelte: az új polgári törvénykönyv sikeres előkészítésének tapasztalatai azt mutatják, hogy a kodifikáció eredményessége szempontjából nagy a jelentősége a bírói gyakorlat hasznosításának.

A jogellenesen Magyarországra hozott gyermekek helyzetének kezelését többi között azért vizsgálja a Kúria, mert egy-egy ilyen, nagyobb nyilvánosságot kapó ügy befolyásolhatja az ország nemzetközi megítélését és a közvéleményt is felkavarja. Ezzel kapcsolatban szigorú nemzetközi kötelezettségei is vannak az államnak, egy uniós rendelkezés például hathatós határidőt ír elő az ilyen ügyek lezárására - mondta Darák Péter.

Polgári jogterületen idén a hatályon kívül helyezések és a megismételt eljárások gyakorlata a vizsgálat tárgya: áttekintik, mennyire hatékony, sikeres ez a jogintézmény, ugyanakkor milyen feszültséget okoz.

A büntetőjogi szakágban tavaly hároméves vizsgálat indult, amelynek első részében a hatályon kívül helyezések gyakorlatát tekintették át, idén a törvényes vád kerül a vizsgálatok középpontjába, jövőre pedig a védői jogok.

Az elnök elmondta: idén kezdődik két olyan vizsgálat a Kúrián, amely az egyes jogterületek határain is túlnyúlik. Az egyik arra irányul, hogy az ország 2004-es EU-csatlakozása óta mely bíróságok mely ügyekben kértek a magyar és a közösségi jog ellentmondásainak feloldásáért előzetes döntéshozatali eljárást a Európai Unió bíróságától.

A másik, több jogterületet érintő téma, amelyben idén jelentős előrelépésre készül a Kúria, a határozatszerkesztés, a cél pedig a megkövesedett formák megújítása, a rövidítések, nyelvhelyességi kérdések egységes kezelésétől a rövid, közérthető határozataalkotás technikáinak kialakításáig. Fontos az egységes gyakorlat kialakítása, a vizsgálatban bírákon, jogászokon kívül részt vesz nyelvész, dramaturg és informatikai szakértő is.

A devizahitelekkel kapcsolatos bírósági eljárásokról szólva az elnök elmondta, hogy a napokban az osztrák legfelsőbb bíróság hozott az egyoldalú banki szerződésmódosításokkal összefüggő döntést, abban a hasonló ügyben azonban, amelyben a Kúria fordult az Európai Bírósághoz, csak egy-másfél év múlva várható döntés, ha nem lesz gyorsított eljárás.

A tavaly a nyugdíjszabályok változása miatt a Kúriáról távozó bírák közül a napokban tértek vissza tizenegyen, valamennyien megkapták korábbi tanácselnöki beosztásukat, igaz megbízottként, miután kinevezés csak pályázat útján lehetséges. Független van még négy volt kúriai bíró ügye - mondta el Darák Péter.

Újságírói felvetésre az adatvédelem és a sajtónyilvánosság kérdéseivel kapcsolatban Darák Péter elmondta: célszerű lenne a jelenlegi szabályok lazítása, hiszen vannak nyilvánvalóan indokolatlan megkötések.

"A közeljövőben megjelenő évkönyv kapcsán mi is küszködünk azzal, hogy nem tudjuk az ügyeinket megnevezni", de az ítéletek közzététel előtti bírósági anonimizálása is nehézkes - mondta a Kúria elnöke, aki szakembereket kért fel a helyzet áttekintésére, majd az érintettekkel folytatott egyeztetés után fontolóra veszi, hogy jogalkotási javaslatokat fogalmazzon meg.

MTI 2013. március 6., szerda 16:19